



## İçindekiler

Önsöz.....	VII
Kısaltma Listesi .....	XXI
Giriş .....	1

### Birinci Bölüm

## Anonim Şirketin Ortağına Borçlanması ve Sermayesi

I. Anonim Şirketin Ortağına Borçlanması.....	5
A. Genel Açıklamalar.....	5
B. Ortağına Olan Borçların Hukuki Kaynağı.....	7
1. Genel Açıklamalar.....	7
2. Sözleşmeden Doğan Borçlar .....	9
a. Konusu Para Olan Tüketim Öduncü Sözleşmelerinden Doğan Borçlar.....	11
b. Şirketin Ortağıyla Ticari İlişkiye Girmesi Sonucu Oluşan Borçlar .....	14
3. Şirketler Hukukundan Doğan Borçlar .....	15
4. Borç Doğuran Başka Bir Sebep Neden Kaynaklanan Borçlar .....	18
C. Ortağına Borçlanmanın İktisadi Nedenleri .....	19
1. Genel Açıklamalar.....	19
2. Anonim Şirketin Ortağıyla Ticari İlişkiye Girmesinin İktisadi Nedenleri.....	20
3. Anonim Şirketin Ortağına Tüketim Öduncü Vasıtasıyla Nakit Borçlanmasının İktisadi Nedenleri.....	22
a. Ödenmemiş İştirak Taahhütlerinin Varlığı .....	23

b. İç Kaynakların Sermayeye Eklenmek İstenmemesi.....	24
c. Dış Kaynaklı Sermaye Artırımı İçin İdari Prosedür Öngörölmüş Olması.....	26
d. Piyasa Şartlarından Daha Avantajlı Ödeme Koşulları Sunulması.....	28
e. Pay Sahipleri Sözleşmesinden Doğan Fonlama Yükümlölüğü .....	29
f. Şirketin Beklemediğı Likidite Sorunu Yaşaması .....	31
g. HAAO'ların Bilanço Açıklama Yükümlölükleri.....	32
h. Kredi Sözleşmelerinde Bankalara Verilen Taahhütler .....	36
D. Ortağı Borçlanmayla Bağlantılı TTK Düzenlemeleri .....	38
1. Genel Açıklamalar.....	38
2. TTK md. 358 .....	40
3. TTK md. 202-206.....	43
4. TTK md. 395/1.....	49
5. TTK md. 356 .....	53
6. TTK md. 480/3.....	56
7. TTK md. 376/2.....	58
8. TTK md. 371/6.....	61
E. Ortağı Olan Borcun Şirket Bilançosunda İzlenmesi .....	63
1. Bilanço Kavramı .....	63
2. Bilanço Şeması.....	67
3. Ortaklara Borçların Bilançoda İzlenmesi .....	71
II. Anonim Şirketin Sermayesi.....	75
A. Sermaye Kavramı .....	75
1. Genel Açıklamalar.....	75
2. Anonim Şirketlerde Sermaye Kavramı .....	76
B. Esas Sermaye Sistemi.....	78
1. Genel Açıklamalar.....	78
2. Esas Sermayenin Ana Unsurları .....	80

a.	Esas Sözleşmede Belirli Bir Miktarın Nakit Olarak Sabit Şekilde İfade Edilmesi.....	80
b.	İtibari Değerli Paylara Bölünmesi .....	81
c.	Kanun Nezdinde Asgari Tutarının Belirlenmiş Olması .....	82
3.	Esas Sermaye Sisteminin İşlevleri .....	84
a.	Güvence İşlevi.....	84
b.	Sistemin Diğer İşlevleri .....	88
(1)	Ölçü İşlevi.....	88
(2)	İşletme Finansmanı Olma İşlevi.....	90
(3)	Ortakların İktisadi Riske Katılımını Sağlama İşlevi .....	91
4.	Esas Sermaye Sistemi ile Sermayenin Korunması İlkesinin İlişkisi.....	92
a.	İlişkinin Ortaya Konulması.....	92
b.	Sermayenin Oluşturulması.....	93
c.	Sermayenin Muhafazası .....	94
C.	Sermaye Olabilecek Değerler .....	97
1.	Nakdi Sermaye.....	98
2.	Aynı Sermaye .....	99
3.	Bir Borcun Takası.....	104
III.	Ara Değerlendirme .....	107

## İkinci Bölüm

### **Anonim Şirketin Ortaklarına Olan Borçlarının Sermayeye Dönüştürülmesi**

I.	Genel Açıklamalar.....	111
II.	Benzer Müesseseler.....	114
A.	Sermaye Avansı.....	114
1.	Müesseseye İlişkin Hukuki Düzenlemeler .....	114
2.	Hukuki Niteliğe İlişkin Öğretideki Görüşler.....	123
3.	Görüşlerin Değerlendirmesi ve Görüşümüz .....	127

B. Örtülü Sermaye .....	148
III. Takas Yoluyla Sermayeye Dönüştürme .....	150
A. Takas .....	150
1. Takas Kavramı ve Takasın Amacı.....	150
2. Takasın ve Takas Beyanının Hukuki Niteliği.....	150
3. Türk Borçlar Kanunu'nda Takasa İlişkin Düzenlemeler ve Takasın Şartları .....	152
4. Takas ve Mahsubun Farkları .....	157
B. Sermaye Koyma Borcunun Takas Yoluyla İfasına İlişkin Hukuki Düzenlemeler.....	160
1. İcra İflas Kanunu'nda Konuya İlişkin Düzenleme.....	160
2. Sermaye Piyasası Hukukunda Konuya İlişkin Düzenleme....	162
3. Türk Ticaret Kanunu'nda Konuya İlişkin Düzenleme .....	165
C. Takas Yoluyla İfanın Hukuki Niteliği .....	169
1. Bilimsel Öğretide Konu Hakkındaki Görüşler .....	169
2. Görüşümüz.....	171
D. Takas Yoluyla İfa Olanığının Zamansal Açından Değerlendirilmesi.....	175
1. Kuruluş Bakımından Değerlendirme .....	175
2. Sermaye Artırımı Bakımından Değerlendirme .....	185
a. Sermaye Artırımında Nakdi Sermaye Taahhüt Edilmesi	186
b. Sermaye Artırımında Ayni Sermaye Taahhüt Edilmesi...	190
3. Tescil Sonrası Sermaye Borcunun İfası Bakımından Değerlendirme.....	194
a. Nakdi Sermaye Borcu Bakımından Değerlendirme.....	195
b. Ayni Sermaye Borcu Bakımından Değerlendirme .....	198
E. Takas Yoluyla İfa İçin Gerekli Şartlar .....	199
1. Takas Yoluyla İfa Bakımından Takasın Kanuni Şartlarının Değerlendirilmesi.....	199
2. Takas Edilecek Alacağın Değerlenmesi/Denetlenmesi Şartı	205

---

a.	Konuya İlişkin Hukuki Düzenleme ve Düzenlemeye İlişkin Değerlendirmemiz.....	205
b.	Öğretideki Görüşler.....	208
c.	Tam Değerlilik Şartı.....	210
d.	Konusu Para Olan Alacak Bakımından Değerleme/ Denetleme Şartı.....	214
(1)	Görüşümüz.....	214
(2)	Para Alacağının Denetlenme Usulü.....	223
e.	Konusu Para Olmayan Alacağın Değerlenmesi Şartı.....	226
F.	Takas Yoluyla İfanın Gerçekleşmesi .....	228
1.	Sermaye Artırımında Taahhüdün Takas Yoluyla İfa Edilmesi.....	229
a.	Sermaye Koyma Borcunun Doğumu .....	229
b.	Nakdi Sermaye Taahhüdü .....	232
c.	Aynı Sermaye Taahhüdü .....	234
2.	Bakiye Sermaye Borcunun Takas Yoluyla İfa Edilmesi.....	238
IV.	Alacak Hakkının Sermaye Olarak Taahhüdü.....	240
A.	Genel Açıklamalar.....	240
B.	Alacak Hakkı Taahhüdünün Zamansal Olarak Değerlendirilmesi.....	243
C.	Şirketten Olan Alacak Hakkına Değer Biçilmesi .....	247
1.	Ticaret Bakanlığı Düzenlemeleri Hakkında Değerlendirme .....	248
a.	Konu Hakkındaki Genelgeler ve Yazı.....	248
b.	Genelgeler ve Yazıya İlişkin Değerlendirme .....	251
2.	TTK md. 343 Kapsamında Değerleme .....	254
a.	Bilirkişi Atanması Gerekliği ve Raporun Niteliği.....	254
b.	Değerlemede Dikkate Alınacak Ölçütler.....	259
D.	Alacak Hakkının İntikali ve İfa .....	262
V.	Şarta Bağlı Sermaye Artırımı.....	264
A.	Genel Açıklamalar.....	264
B.	Değiştirme ve Alım Hakkı .....	265

C. Şarta Bağlı Sermaye Artırım Süreci .....	267
D. Şarta Bağlı Sermaye Artırımı Bağlamında Değiniilmesi Gereken Bazı Meseleler.....	272
1. Borçlanma Araçlarının Kapsamı .....	272
2. Alım Hakkının Kullanılması Sonrası Bedelin Takas Yoluyla İfası.....	273
3. Borçlanma Araçlarının Dış Kaynaklardan Gerçekleştirilen Sermaye Artırımında Sermayeye Dönüştürülmesi.....	275
E. Diğer Borcun Sermayeye Dönüştürülmesi Hâleri ile Farklılık İhtiva Eden Hususlar .....	276
VI. Ara Değerlendirme .....	279

### Üçüncü Bölüm

## **Anonim Şirketin Ortağına Borçlanması ve Borcun Sermayeye Dönüştürülmesi İşlemleri Hakkında Değerlendirme**

I. Genel Açıklamalar.....	281
II. İşlemlerin Faydaları ve İşlemlerden Doğabilecek Muhtemel Sorunlar.....	282
A. Faydalar .....	282
1. Ortağına Borçlanma Bakımından.....	282
2. Borcun Sermayeye Dönüştürülmesi Bakımından .....	283
B. Muhtemel Sorunlar.....	286
1. Ortağına Borçlanma Bakımından.....	286
2. Borcun Sermayeye Dönüştürülmesi Bakımından .....	293
III. Muhtemel Sorunlar Bakımından Öngörülen Koruyucu Müesseseler .....	295
A. Sermayenin Korunması İlkesi.....	296
B. Kanuna Karşı Hile (TTK md. 356) .....	315
C. Geri Alma Hakkı (TTK md. 512/1).....	317

---

D. Hâkimiyetten Doğan Sorumluluk (TTK md. 202-206) .....	322
E. Özkaynakların Yerini Tutan Ödünçler.....	325
F. Finansal Yardım Yasağı (TTK md. 380/1) .....	331
G. Iskat Prosedürü (TTK md. 481 vd.) .....	338
H. Hukuki Sorumluluğa İlişkin Düzenleme (TTK md. 549, md. 550/1) .....	340
I. Örtülü Ayni Sermaye.....	344
J. Eşit İşlem İlkesi (TTK md. 357).....	349
IV. Koruyucu Müesseselerin Yeterliliği ve Olması Gereken Hukuk Bakımından Çözüm Önerisi .....	357
A. Koruyucu Müesseselerin Yeterliliği Hakkında Değerlendirme ...	357
B. Olması Gereken Hukuk Bakımından Çözüm Önerisi.....	361
Sonuç .....	369
Kaynakça.....	393